

Regelbunden tillsyn i Ekbergaskolan

Grundskola 1-6

Förskoleklass

Grundsärskola 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Västerås och besökt Ekbergaskolan den 12-13 maj 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 februari 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Ekbergaskolan skola intervjuades rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever

Ekbergaskolan	Antal elever
Förskoleklass	33
Grundskola	214
Obligatorisk särskola	29

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med den regelbundna tillsynen 2009

Ekbergaskolan ligger i Västerås östra område och innefattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6 samt särskola med grundsärskola årskurserna 1-6. Skolledningen består av två rektorer.

Skolan är indelad i tre så kallade spår, som består av det gröna spåret med förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6, det blåa spåret som är en kommungemensam grupp med allergiklasser och består av förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 samt det lila spåret med grundsärskolan 1-6.

Tillsynen omfattar förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Kommunens ansvarstagande för fritidshem behandlas i separat rapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Ekbergaskolan är en skola med förskoleklass, grundskolans årskurs 1-6 samt grundsärskolans årskurs 1-6. Således finns ingen nationell statistik över kunskapsresultat. Skolan anger dock måluppfyllelsen för både årskurs 3 och 5 i grundskolan i sin kvalitetsredovisning. För årskurs 3 anges måluppfyllelsen i svenska och matematik. För år 2008 anges att 36 av 37 elever nådde målen i matematik och 35 av 37 i svenska. År 2007 var resultaten liknande. Skolan gör i sin kvalitetsredovisning en analys av resultaten och bland annat anges att den goda måluppfyllelsen beror på lärarnas kompetens och tidiga stödinsatser för ökad måluppfyllelse.

För årskurs 5 anges måluppfyllelsen i svenska, matematik, engelska och idrott och hälsa i kvalitetsredovisningen. Det framgår att år 2008 nådde 28 av 32 elever målen i matematik, 28 av 32 i svenska, 31 av 32 i engelska och 30 av 32 i idrott och hälsa. År 2007 är motsvarande siffror 40 av 45 i matematik och 42 av 45 i svenska. I engelska och idrott och hälsa redovisar inte skolan resultat från tidigare år.

Ekbergaskolan visar för år 2008 ett resultat med könsskillnader, där flickornas resultat är bättre än pojkarnas både i matematik, svenska, engelska och idrott och hälsa. Tillsynen visar att det förs diskussioner på skolan angående skillnader mellan pojkars och flickors resultat i de redovisade ämnena samt att skolan har vidtagit vissa åtgärder för att förbättra skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat i de redovisade ämnena.

I grundsärskolan redovisar skolan elevernas måluppfyllelse för årskurserna 1-6 i ämnena matematik, svenska och idrott och hälsa. Skolan redovisar även i sin kvalitetsredovisning för år 2008 att två tredjedelar av eleverna i grundsärskolans årskurs 5 har nått målen i matematik och flertalet elever har nått målen i svenska.

Skolinspektionen bedömer att eleverna i Ekbergaskolan huvudsakligen når målen i förhållande till kursplanerna i matematik, svenska, engelska och idrott och hälsa.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 7 kap. 1 § särskoleförordningen ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas (utvecklingssamtal). Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av

elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna.

Tillsynen av Ekbergaskolan visar att eleverna i grundsärskolan får information om sin skolgång, dock varierar det huruvida eleverna deltar i utvecklingssamtalen samt hur tydlig informationen är om elevernas utveckling i relation till målen i läroplanen och i kursplanerna.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver se över formen för utvecklingssamtalen så att de uppfyller förordningens krav.

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen och 7 kap. 1 § särskoleförordningen ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalen. Den ska vara framåtsyftande och skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Dessa omdömen får vara betygsliknande men bör anpassas till elevens ålder och förutsättningar.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av är inte i tillräcklig utsträckning relaterade till kursplanernas mål. De uppsatta målen är inte alltid utvärderingsbara och planerna bör ha en tydligare koppling mellan elevens utvecklingsområden och de insatser som föreslås för att eleven ska nå målen. I flertalet planer framgår inte skolans insatser tillräckligt tydligt. Vidare saknas skriftliga omdömen om elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att Ekbergaskolan behöver se över de individuella utvecklingsplanerna så att de överensstämmer med författningarnas krav.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	Ej relevant	
Obligatorisk särskola	Ej relevant	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 2.3 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) ska läraren se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har. Vid tillsynen framkommer att lärarna i Ekbergaskolan arbetar med området ansvar och inflytande. Det framkommer dock att elevernas möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas varierar inom skolan, beroende på lärare. Även i särskolan framkommer exempel på att det varierar i vilken grad lärarna ser till att eleverna får möjlighet att ha inflytande på arbetssätt, arbets-

former och undervisningens innehåll.

Skolinspektionen bedömer att rektorerna för Ekbergaskolan behöver säkerställa att eleverna ges det inflytande som läroplanen föreskriver. Skolan behöver också försäkra sig om att eleverna har god kännedom om målen för sin utbildning då detta är en förutsättning för att kunna ta ansvar för och utöva inflytande på sin utbildning och sitt eget lärande.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklass	X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen och särskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska

ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Av 5 kap. 10 § grundskoleförordningen framgår att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av i Ekbergaskolan saknas ofta en tydlig beskrivning av vilka elevens behov är. Det framgår oftast inte heller hur och när de planerade åtgärderna ska utvärderas.

För särskolans elever i behov av särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram som utformats som ett förslag på hur undervisningen kan anpassas för att eleven ska nå målen. Åtgärdsprogrammen används som beslut för anpassad studiegång för eleven.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med åtgärdsprogrammen behöver utvecklas så att de uppfyller förordningarnas krav. Vidare bedöms att särskolan måste tydliggöra skillnaden mellan åtgärdsprogram och anpassad studiegång.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 3 kap. 14 § diskrimineringslagen ska en utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som har samband med ovan nämnda diskrimineringsgrunder. Det finns inget hinder för skolan att föra samman dessa två planer i ett dokument. Skolinspektionen bedömer dock endast skolans plan mot kränkande behandling.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska

anpassas efter deras ålder och mognad.

Tillsynen visar att Ekbergaskolans likabehandlingsplan saknar en beskrivning av planerade åtgärder utifrån en kartläggning av verksamhetens behov. Det finns inte heller någon beskrivning av planerade åtgärder som gäller särskolans verksamhet. Vidare har eleverna inte varit delaktiga i arbetet med att ta fram likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att upprätta planer mot kränkande behandling som fullt ut svarar mot författningarnas krav. Vidare vill Skolinspektionen påpeka att det av planens namn bör framgå att den också gäller för skolans arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

I bilaga 3 till skollagen samt i bilaga 1 till särskoleförordningen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen och 2 kap. 3 § särskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Tillsynen visar att elevens val inte ges till eleverna i särskolan och grundskolan. Enligt uppgifter från skolan varierar det inom skolan, men över lag har timmar motsvarande det som ska ges i ämnet elevens val fördelats på andra ämnen.

Vidare visar tillsynen att undervisning i teknikämnet ges i mycket begränsad omfattning i grundskolan och ämnet finns inte upptaget i skolans timplan.

12 (19)

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver försäkra sig om att undervisning anordnas i sådan omfattning att eleverna garanteras den undervisningstid de har rätt till.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 2 kap. 17 § grundskoleförordningen ska eleverna i grundskolan som språkval erbjudas minst två av de moderna språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits om minst fem elever väljer språket och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan. Som språkval för en elev ska i stället erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det: det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska, eller teckenspråk. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk, om minst fem elever väljer språket.

Tillsynen visar att skolan erbjuder språkvalet svenska och engelska endast till de av grundskolans elever som bedöms inte uppnå målen i dessa ämnen. Detta innebär att de elever som vill utvecklas mer i engelska och svenska inte ges denna möjlighet. Byte från modernt språk till svenska eller engelska under pågående läsår beviljas endast i undantagsfall.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att eleverna erbjuds språkval i enlighet med författningarnas krav.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	Ej relevant	Ej relevant
Obligatorisk särskola	Ej relevant	Ej relevant

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

14 (19)

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	Ej relevant	Ej relevant

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen ska kommuner för undervisningen använda lärare/förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Tillsynen av Ekbergaskolan visar att lärarna i grundsärskolan i mycket begränsad omfattning har utbildning för att undervisa i ämnen som exempelvis matematik och svenska. Detta innebär att flertalet elever i grundsärskolan får sin

undervisning av lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att undervisningen i huvudsak bedrivs av lärare med utbildning för ämnet.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Av 1 kap. 2 § skollagen framgår att alla barn och ungdomar ska ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Enligt 4 kap. 1 § skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Rätten till särskilt stöd är således oavvislig och det är elevens rektor som ansvarar för att särskilt stöd ges till elever i behov av detta. Skolförfattningarna påbju-

der ett samråd med eleven och elevens vårdnadshavare men om rektorn bedömer att en viss form av stöd är den bästa stödåtgärden för eleven ska detta genomföras även om vårdnadshavaren motsätter sig detta. Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp fattas av styrelsen för utbildningen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. I Västerås kommun är dessa beslut delegerade till rektorn. Beslutet ska enligt 8 kap. 1 § innehålla en fullföljdshänvisning med information om att det får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Västerås kommun har ett flertal kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper. Till Ekbergaskolan hör elever som får sin undervisning i en av dessa särskilda undervisningsgrupper. Tilldelning av plats i dessa grupper sker efter ett ansökningsförfarande från föräldrar och elevens rektor i förening. Först när ansökan beviljats fattar rektorn ett beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Detta förfarande innebär att om dessa särskilda undervisningsgrupper anses fulla eller det av någon annan anledning inte kan beredas plats för en elev så erhåller eleven inte det särskilda stöd som rektorn anser vara det bästa för eleven. Därmed strider ett sådant förfarande mot kravet på att tillhandahålla särskilt stöd till elever med svårigheter i skolarbetet.

Enligt grundskoleförordningen 5 kap. 10 § och 5 kap. 8 § särskoleförordningen medges att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Även detta beslutsfattande är i Västerås kommun delegerat till rektor.

Vid Ekbergaskolan finns elever i såväl grundskolan som grundsärskolan som bedöms vara i behov av en anpassad studiegång men där beslut om anpassad studiegång inte har fattats. Vidare finns elever som har anpassad studiegång och där beslut har fattats, men där det inte framgår vilka delar av och i vilken omfattning elevens ordinarie undervisning ska ersättas med en anpassad studiegång. Vidare saknas en tydlig beskrivning av det planerade innehållet i den anpassade studiegången. Det framkommer inte heller hur länge åtgärden ska pågå eller när beslutet ska omprövas. Se även under 3.1.1.

Skolinspektionen bedömer att rektorena behöver vidta åtgärder så att beslut fattas på ett sätt som är förenligt med författningarnas krav.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	Ej relevant	Ej relevant
Obligatorisk särskola	Ej relevant	Ej relevant

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisningen inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan förskola eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas i kvalitetsredovisningen. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Skolinspektionen har tagit del av Ekbergaskolans kvalitetsredovisning för 2008, vilken till vissa delar uppfyller författningens krav. Redovisningen innehåller beskrivningar av i vilken mån skolan har uppnått resultat, analyser och bedömningar av måluppfyllelsen samt åtgärder som skolan planerar att vidta. Dock behöver skolans resultat bättre redovisas och analyseras. Vidare behöver skolan involvera eleverna i arbetet med att utarbeta kvalitetsredovisningen. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att skolans kvalitetsredovisning till fullo uppfyller förordningens krav.

Skolinspektionen

19 (19)

Stockholm 13 november 2009

Bellita Torén

Maria Axelsson